

Körmös

Egyik vasárnap délelőtt a rádió Gondolatjel című műsorában *Csepeli Györggyel* beszélgetett a riporter egy nemrég befejeződött kutatásról, amelyben a liberális és a konzervatív értékrend összetevőit, tartalmát térképezték fel a magyar lakosság körében. A szociológiai vizsgálat adatainak feldolgozása még éppen csak elkezdődött, de már az első részeredmények alapján nyilvánvaló, hogy ezek a klasszikus eszmerendszerek nem éppen tiszta formájukban élnek honfitársaink tudatában. Mi tagadás, családi és politikai szocializációnk nem erről szólt, nem ezeknek az értékeknek mentén polarizálódott az elmúlt évtizedekben.

A szociálpszichológus által diagnosztizált legmarkánsabb értékdiszcrepancia az, hogy hazai tájainkon még a legvadabb liberálisok is egyenlőségelvűek. Azt gondolom, nem emiatt kell most keseregnünk. A mai Magyarországon igen nagyok az egyenlőtlenségek, s bármily sokan vannak – a kutatás szerint – az egyenlőségelvűek, szándékaik mégsem formálódnak politikai akarattá. Sőt!

A társadalmi különbségek növekedése az oktatási rendszer kettészakadásához vezethet, létrejöhetnek külön a szegények és külön a gazdagok iskolái. Persze ma még kevés a méregdrága magániskola, de ég és föld a különbség a gazdag és a szegény önkormányzatok iskolái között, és a törésvonalak az intézményeken belül is egyre nagyobbak. Rendre ugyanazok a gyerekek járnak a – most már szinte kivétel nélkül – pénzes iskolai plusz nyelvórákra, informatikára, sportkörre, iskolai kirándulásokra, múzeumokra, színházlátogatásokra, akik naponta több száz forintot költenek *junk foodra* a gyorséttermekben, azok pedig, akik a menzai ebédet sem tudják befizetni, nagy ívben elkerülik ezeket a helyeket – nyilván „kulturális érdeklődés” híján.

Így ma már néhány alapítványon kívül szinte kizárólag a vad vagy kevésbé vad, liberális vagy konzervatív, vagy egyszerűen csak emberséges pedagógusok próbálnak pályázatokkal, segélykérelmekkel, akár egyéni áldozatvállalással is tompítani a különbségeken. Mert igaz ugyan, hogy az adófizetők pénzéből működtetett önkormányzati iskolákban papíron minden gyerek számára azonos esélyt biztosítanak a kultúra elsajátításához, de ez csak a mesében van így, meg talán a pártok programjában.

Ugye!